

Regeringskansliet
Näringsdepartementet
n.remissvar@regeringskansliet.se

Remissyttrande över betänkandet Ett förbättrat trygghetssystem för företagare – enklare och mer förutsägbart (SOU 2021:98)

(N2022/00233)

Inledning och allmänna synpunkter

Hovrätten över Skåne och Blekinge har anmodats att yttra sig över rubricerat betänkande. Granskningen har inriktats på författningsförslagen. Inledningsvis kan konstateras att förslaget är behäftat med en mängd skrivfel som har försvårat möjligheten att ta till sig innehållet. Detta gäller även författningstexten. Hovrätten har vidare omfattande kritik mot utformningen av författningsförslagen enligt vad som följer nedan. Synpunkterna är av både redaktionell och materiell karaktär. Hovrätten avstyrker författningsförslagen i deras nuvarande utformning.

1.1 Förslag till ändring i socialförsäkringsbalken (2010:110)

Föreslagen lydelse av 25 kap. 6 a §

Första stycket första meningen bör lämpligen avslutas med ”det högsta av antingen”. Texten i de följande punkterna 1 och 2 bör inledas med gemener (jfr lagtexten i författningskommentaren). Under punkten 2 bör det första ordet, ”Som”, strykas för att meningen ska bli begriplig.

Förslaget i första stycket är språkligt något svårförståeligt. Hovrätten noterar att det på s. 130 i betänkandet hänvisas till att 37 § lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring har samma grundkonstruktion. Lagtexten i den nu föreslagna paragrafen skulle bli tydligare om den i stället utformades på liknande sätt som i nämnda paragraf.

I det andra stycket saknas ett ”t” i ”enligt” och direkt därefter ett ”det”. Således bör lydelsen vara ”...utifrån inkomsten av aktiv

näringsverksamhet *enligt det senaste beslutet...*”. Bestämmelsen framstår knappast som praktiskt tillämpbar.

Det tredje stycket bör utgå eftersom det är överflödigt. Innehållet i det föreslagna tredje stycket framgår redan av de två föregående styckena. Antingen beräknas den sjukpenninggrundande inkomsten enligt det alternativ som ger det högsta resultatet enligt punkterna 1 eller 2 i första stycket, eller beräknas den enligt alternativet i andra stycket på begäran av den försäkrade. Det får antas att den försäkrade begär den alternativa beräkningsgrunden i de fall den är mer förmånlig.

Föreslagen lydelse av 27 kap. 27 a §

Senaste lydelse av paragrafen bör noteras i en fotnot.

I första stycket bör ”(karensdagar)” ändras till ”(karensdag)”.

Föreslagen lydelse av 27 kap. 29 §

Även här bör senaste lydelse noteras i en fotnot.

Nuvarande lydelse har återgetts felaktigt. Paragrafen är i nuvarande lydelse uppdelad i två stycken.

Texten ”1 dag eller” är numera överflödigt då en karensdag, enligt förslaget ovan, föreslås vara huvudregeln om inte anmälan görs.

Det kan noteras att enligt nuvarande lydelse ingår inte det antal dagar som följer direkt av 27 kap. 27 a §, dvs. 7 dagar, i uppräknningen. Det betyder inte att den karenstiden inte är valbar. Den som har valt en annan karenstid kan ändra tillbaka genom att ta tillbaka en tidigare gjord anmälan om annan karenstid. Därmed gäller automatiskt den tid som anges i 27 kap. 27 a §.

Föreslagen lydelse av 27 kap. 30 §

Även här bör senaste lydelse noteras i en fotnot.

På motsvarande sätt som i förslaget till 29 § bör ordalydelsen ”den första dagen eller” utgå i enlighet med resonemanget ovan. Vidare bör komma-tecknet efter ”60” strykas.

Nuvarande lydelse av 27 kap. 30 § har återgetts felaktigt. Nu gällande lagtext lyder ”den dag *sjukdomsfallet* inträffade inträknad”, inte ”den dag *sjukfallet* inträffade inträknad”.

Föreslagen lydelse av ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna

I punkten 2 anges att äldre bestämmelser gäller för ”ersättningsfall” som inträffat före ikraftträdandet. Det är oklart om detta avser något annat än ”sjukdomsfall” som annars är det begrepp som används i 27 kap. 30 §. Om innebörden är densamma bör lydelsen ändras till ”sjukdomsfall”.

1.2 Förslag till lag om ändring i socialavgiftslagen (2000:980)

I en fotnot till 3 kap. 13 § bör noteras bestämmelsens senaste lydelse.

1.3 Utkast till förslag till förordning om beräkningsunderlag av sjukpenninggrundande inkomst av annat förvärvsarbete

Rubriken bör ha lydelsen ”Förslag till förordning om beräkningsunderlag för sjukpenninggrundande inkomst av annat förvärvsarbete”.

Det kan ifrågasättas om förordningen är nödvändig. Som följer av våra kommentarer nedan är innehållet i stora delar onödigt eller sådant att det närmast hör hemma i författningskommentaren.

För det fall det bedöms finnas ett behov av förordningen bör den första paragrafen ha följande lydelse.

1 § I denna förordning finns bestämmelser om beräkningsunderlag för sjukpenninggrundande inkomst för näringsidkare med inkomst av aktiv näringsverksamhet. Förordningen innehåller kompletterande föreskrifter till socialförsäkringsbalken.

De uttryck och benämningar som används i förordningen har samma betydelse som i socialförsäkringsbalken.

Andra paragrafen bör således utgå.

Det kan ifrågasättas hur de uttryck och benämningar som definieras i den föreslagna 3 § förhåller sig till liknande uttryck och benämningar i socialförsäkringsbalken.

Innehållet i 4 § bör tas bort i enlighet med påpekandet ovan beträffande 25 kap. 6 a § tredje stycket socialförsäkringsbalken. Bestämmelsen i 5 § är överflödigt då innehållet är detsamma som i andra stycket i den föreslagna nya 25 kap. 6 a § socialförsäkringsbalken.

Författningstexten i 6 § framstår som apart i lagstiftningssammanhang. Innebörden av den första meningen får förstås som att det ankommer på den försäkrade att tillhandahålla underlag för den alternativa beräkningen. Detta kan lämpligen anges i lagtexten till 25 kap. 6 a § andra stycket. Det som anges i den andra meningen hör närmast hemma i författningskommentaren till 25 kap. 6 a § andra stycket. Den bestämmelsen framstår dock knappast som praktiskt tillämpbar.

Övrigt

På s. 137 anges att alternativregeln ger den sökande möjligheten att ”göra troligt att denne har en högre inkomst, antingen under den period som förflutit från senaste deklarationen till i dag eller i den närmaste framtiden”. ”Göra troligt” är ett begrepp som knappast förekommer i lagstiftningssammanhang.

På s. 138 nämns att inkomst av passiv näringsverksamhet inte kommer att utgöra grund för SGI. Tillämpningen av reglerna bygger uttryckligen på att det är fråga om inkomst av aktiv näringsverksamhet. Trots det anges att om företagaren framöver förväntar sig att verksamhet som varit passiv kommer att vara aktiv kan denne begära att alternativregeln ska tillämpas. Uttalandet avviker från lagförslagets systematik.

Författningskommentaren (Avsnitt 8) innehåller i stort endast ett återgivande av den föreslagna lagtexten. Det saknas således egentlig författningskommentar. På s. 276 anges vidare att som beräkningsunderlag kan ett genomsnitt av de tre högsta inkomsterna av de fem senaste årens ”överskott” enligt senaste beslutet om slutlig skatt användas. Det är oklart hur ”överskott” förhåller sig till tidigare angivna ”inkomst”.

Detta yttrande har beslutats av hovrättsrådet, tillika vice ordföranden, Katarina Rikte, hovrättsrådet Katarina Kölfors och tf. hovrättsassessorn Tove Berleen (referent).

Katarina Rikte

Tove Berleen